

# 51

## DECYZJA Nr 113/MON

### MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 10 maja 2004 r.

#### **w sprawie gospodarki energetycznej w resorcie obrony narodowej**

Na podstawie art. 21a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504 i Nr 203, poz. 1966 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 34, poz. 293 i Nr 91, poz. 875) oraz w związku z § 1 pkt 8 lit. f i § 2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 1996 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. Nr 94, poz. 426) ustala się, co następuje:

1. Organem właściwym w sprawach regulacji gospodarki paliwami i energią w jednostkach organizacyjnych resortu obrony narodowej jest Wojskowa Inspekcja Gospodarki Energetycznej, zwana dalej „WIGE”.

2. Zadaniem WIGE jest kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne, zwanej dalej „ustawą” i zasad prowadzenia racjonalnej gospodarki paliwami i energią w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w pkt 1.

3. WIGE podlega Ministrowi Obrony Narodowej, a bezpośrednio podporządkowana jest Sekretarzowi Stanu — I Zastępcy Ministra Obrony Narodowej.

4. Działalnością WIGE kieruje Szef, który jest przełożonym stanu osobowego Biura WIGE oraz delegatur WIGE.

5. Siedzibą Biura WIGE jest Warszawa.

6. Siedzibami delegatur WIGE są miasta: Bydgoszcz, Kraków, Warszawa i Wrocław.

7. Terytorialny zasięg działania delegatur WIGE określa załącznik nr 1 do decyzji.

8. Do zakresu kompetencji i obowiązków Szefa WIGE należą:

- 1) reprezentowanie interesu resortu obrony narodowej w sprawach spornych, rozstrzyganych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE), zwanego dalej „Prezesem URE”, w zakresie określonym w ustawie oraz bieżąca współpraca z URE;
- 2) kontrola stosowania ograniczeń w dostarczaniu i poborze paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła — stosownie do art. 11 ustawy;
- 3) nadzór nad działalnością delegatur WIGE;
- 4) przedstawianie Ministrowi Obrony Narodowej wniosków własnych oraz zgłoszonych przez dowódców rodzajów Sił Zbrojnych, komendantów akademii, wyższych szkół wojskowych, centrów szkolenia oraz dyrektorów wojskowych jednostek badawczo-rozwojowych o powołanie składu osobowego wojskowych energetycznych komisji kwalifikacyjnych lub o dokonanie zmian w ich składzie;
- 5) nadzór nad merytoryczną działalnością wojskowych energetycznych komisji kwalifikacyjnych oraz szkolenie ich członków;
- 6) opiniowanie projektów aktów prawnych, dotyczących stosowania przepisów ustawy, skierowanych przez komórki (jednostki) organizacyjne resortu obrony narodowej;
- 7) uzgadnianie nowatorskich rozwiązań technicznych i technologicznych w zakresie racjonalizacji gospodarki paliwami i energią dla jednostek organizacyjnych, o których mowa w pkt 1;
- 8) występowanie do właściwych przełożonych dowódców (komendantów, szefów, dyrektorów, kierowników), zwanych dalej „dowódcami”, o wymierzenie kar dyscyplinarnych żołnierzom w czynnej służbie wojskowej, dopuszczającym się naruszeń, o których mowa w art. 56 ustawy;
- 9) występowanie do Prezesa URE o wymierzenie kar pieniężnych pracownikom, zatrudnionym w resorcie obrony narodowej, dopuszczającym się naruszeń, o których mowa w art. 56 ustawy;
- 10) rozpatrywanie odwołań od decyzji, zaleceń pokontrolnych i wniosków o nałożenie kar wydanych przez szefów delegatur;
- 11) zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących gospodarki energetycznej w resorcie obrony narodowej oraz prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie racjonalnej gospodarki paliwami i energią;
- 12) składanie Ministrowi Obrony Narodowej okresowych (półrocznych) informacji o działalności WIGE;

13) wykonywanie innych zadań, określonych przez Ministra Obrony Narodowej, w zakresie dotyczącym gospodarki paliwami i energią.

9. Do zakresu działania szefów delegatur WIGE należą:

- 1) wykonywanie kontroli prowadzenia gospodarki paliwami i energią w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w pkt 1, stosownie do pkt 7;
- 2) kontrolowanie parametrów jakościowych dostaw i obsługi odbiorców w zakresie obrotu paliwami i energią;
- 3) kontrola stosowania ograniczeń w dostarczaniu i poborze paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła — stosownie do art. 11 ustawy;
- 4) kontrolowanie posiadania wymaganych kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci energetycznych;
- 5) występowanie do dowódców kontrolowanych jednostek z wnioskami o okresowe lub trwałe wycofanie z eksploatacji określonych urządzeń i instalacji energetycznych, w celu zapobieżenia:
  - a) nieuzasadnionemu zużyciu paliw i energii,
  - b) zagrożeniom awarii lub pożaru,
  - c) innym zagrożeniom bezpieczeństwa obsługi lub otoczenia;
- 6) występowanie do właściwych przełożonych o ukaranie winnych naruszeń, o których mowa w art. 56 ustawy;
- 7) opiniowanie projektów programów, planów oraz dokumentacji technicznych, dotyczących racjonalizacji gospodarki energetycznej, opracowywanych dla jednostek organizacyjnych, o których mowa w pkt 1;
- 8) uzgadnianie programów organizacyjno-użytkowych, inwestycji i remontów;
- 9) uzgadnianie nowatorskich rozwiązań technicznych i technologicznych, w zakresie racjonalizacji gospodarki paliwami i energią dla jednostek organizacyjnych, o których mowa w pkt 1;
- 10) udzielanie pomocy w opracowywaniu i realizacji gminnych planów zaopatrzenia w ciepło, energią elektryczną i paliwa gazowe, w części dotyczącej jednostek, o których mowa w pkt 1;
- 11) prowadzenie doradztwa technicznego i ekonomicznego oraz popularyzacji zasad racjonalnego i oszczędnego gospodarowania paliwami i energią;
- 12) kontrola realizacji umów, w zakresie modernizacji systemów energetycznych z udziałem strony trzeciej;
- 13) współpraca z właściwymi terytorialnie oddziałami URE;
- 14) wykonywanie innych zadań, postawionych przez Szefa WIGE, w zakresie dotyczącym gospodarki paliwami i energią.

10. Kontrolę, w zakresie dotyczącym gospodarki paliwami i energią w jednostkach, o których mowa

w pkt 1, przeprowadzają upoważnieni inspektorzy WIGE, zwani dalej „kontrolującymi”.

11. Kontrolujący przeprowadzają kontrolę na podstawie imiennego upoważnienia Sekretarza Stanu — I Zastępcy Ministra Obrony Narodowej — zgodnie z planem rocznym kontroli.

12. Wzór upoważnienia, o którym mowa w pkt 11, określa załącznik nr 2 do decyzji.

13. Szef WIGE lub szef delegatury WIGE może powołać zespół kontrolny, w skład którego wchodzi co najmniej dwóch kontrolujących — w tym przewodniczący zespołu.

14. Kontrolujący są uprawnieni do:

- 1) wstępu o każdej porze na teren i do obiektów jednostki kontrolowanej, z zachowaniem wymagań, wynikających z przepisów o ochronie informacji niejawnych, o ochronie osób i mienia i Regulaminu Ogólnego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) dostępu do urządzeń, instalacji i sieci energetycznych w obecności osób posiadających wymagane kwalifikacje, skierowanych przez dowódcę jednostki kontrolowanej;
- 3) wglądu do dokumentów i materiałów, mających związek z przeprowadzaną kontrolą;
- 4) przeprowadzenia oględzin, prób, pomiarów i innych czynności kontrolnych, potrzebnych do oceny stanu gospodarki paliwami i energią.

15. Kontrolujący dokonują ustaleń stanu faktycznego na podstawie czynności kontrolnych, o których mowa w pkt 14.

16. Dowódcy kontrolowanych jednostek, w związku z przeprowadzaną kontrolą, są zobowiązani:

- 1) wskazać osoby odpowiedzialne za gospodarkę paliwami i energią;
- 2) przedstawić wykaz stanowisk pracy oraz świadectwa kwalifikacyjne osób zajmujących się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci energetycznych;
- 3) zapewnić warunki i środki niezbędne do sprawnego wykonania kontroli;
- 4) przedstawić stosowne dokumenty i udzielać niezbędnych informacji, w tym również niejawnych, z zachowaniem zasad, wynikających z przepisów ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95 z późn. zm.).

17. Wykaz stanowisk pracy, o którym mowa w pkt 16 ppkt 2, powinien być opracowany zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do decyzji.

18. Kontrolujący sporządzają protokół, w którym oceniają stan gospodarki paliwami i energią, podają przepisy, które zostały naruszone oraz wydają stosowne zalecenia.

19. Protokół, o którym mowa w pkt 18, winien zawierać opis stanu faktycznego, stwierdzonego w czasie kontroli — ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za zaistniały stan.

20. Jeżeli po sporządzeniu protokołu, a przed jego podpisaniem, zgłoszone zostaną umotywowane zastrzeżenia, co do faktów zapisanych w protokole, kontrolujący powinien te fakty zbadać i po uznaniu ich zasadności uwzględnić w protokole.

21. Protokół podpisują: przewodniczący zespołu kontrolnego i dowódca jednostki kontrolowanej.

22. Odmowa podpisania protokołu przez dowódcę jednostki kontrolowanej nie stanowi przeszkody do prowadzenia czynności pokontrolnych.

23. Protokół przesyła się do wiadomości przełożonego dowódcy jednostki kontrolowanej oraz pozostałych osób, wymienionych w rozdzielniku.

24. Dowódca jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, może odwołać się do Szefa WIGE, za pośrednictwem szefa delegatury WIGE, od wyznaczonego terminu lub określonego zakresu wykonania zaleceń.

25. Dowódca jednostki kontrolowanej w wyznaczonym terminie składa meldunek pisemny o stanie realizacji zaleceń pokontrolnych do szefa delegatury WIGE.

26. W razie ujawnienia w toku kontroli rażących nieprawidłowości w prowadzeniu gospodarki paliwami i energią, kontrolujący występuje do dowódcy jednostki kontrolowanej z wnioskiem o wydanie poleceń natychmiastowego ich usunięcia.

27. Szef WIGE lub szef delegatury WIGE mogą wydać decyzje o okresowym lub trwałym wycofaniu z eksploatacji, w określonym terminie, urządzeń, instalacji i sieci energetycznych, przekraczających uzasadnione technicznie i ekonomicznie poziomy zużycia, powodujących straty paliw i energii lub nie spełniających wymogów ochrony środowiska.

28. W przypadku stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa obsługi lub otoczenia, wyłączenie z eksploatacji może nastąpić na polecenie kontrolującego, z pominięciem procedury, o której mowa w pkt 26 i 27.

29. W celu uzyskania informacji o stanie gospodarki energetycznej, sprawdzenia realizacji zaleceń pokontrolnych lub w innych uzasadnionych przypadkach, może być stosowane uproszczone postępowanie kontrolne.

30. Z uproszczonego postępowania, o którym mowa w pkt 29, sporządza się notatkę służbową, która powinna zawierać:

- 1) cel postępowania kontrolnego;
- 2) opis stanu faktycznego;
- 3) wnioski wynikające z kontroli.

31. Notatkę podpisuje kontrolujący, a z jej treścią zapoznaje się — za podpisem — dowódca jednostki kontrolowanej.

32. Rodzaje urządzeń, instalacji i sieci energetycznych, przy których eksploatacji jest wymagane posiadanie świadectwa kwalifikacyjnego, określają:

- 1) w odniesieniu do urządzeń techniki wojskowej lub uzbrojenia — załącznik nr 4 do decyzji;
- 2) w odniesieniu do pozostałych urządzeń, instalacji i sieci energetycznych — załącznik Nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz. U. Nr 89, poz. 828 i Nr 129, poz. 1184).

33. Sprawdzenia posiadania kwalifikacji, w stosunku do osób pełniących służbę wojskową lub zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w pkt 1, dokonują w drodze egzaminu:

- 1) Wojskowe Energetyczne Komisje Kwalifikacyjne, powołane przez Ministra Obrony Narodowej — w odniesieniu do urządzeń techniki wojskowej lub uzbrojenia;

2) Wojskowa Energetyczna Komisja Kwalifikacyjna przy WIGE, powołana przez Ministra Obrony Narodowej lub komisje kwalifikacyjne, powołane przez Prezesa URE — w odniesieniu do pozostałych urządzeń, instalacji i sieci energetycznych.

34. W sprawach dotyczących sprawdzenia posiadania kwalifikacji — nieuregulowanych w niniejszej decyzji — stosuje się przepisy rozporządzenia, o którym mowa w pkt 32 ppkt 2.

35. W sprawach dotyczących regulacji gospodarki paliwami i energią w jednostkach, o których mowa w pkt 1, nie objętych przepisami niniejszej decyzji, stosuje się przepisy wydane na podstawie ustawy.

36. Tracą moc decyzje Ministra Obrony Narodowej:
- 1) Nr 157/MON z dnia 19 lipca 2001 r. w sprawie Wojskowej Inspekcji Gospodarki Energetycznej (Dz. Urz. MON Nr 12, poz. 109);
  - 2) Nr 175/MON z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie komisji kwalifikacyjnych dla osób prowadzących eksploatację urządzeń, instalacji i sieci energetycznych w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych (Dz. Urz. MON Nr 12, poz. 127).

37. Decyzja wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *J. Szmajdziński*

w uzgodnieniu:  
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki: dr *L. Juchniewicz*

Załączniki do decyzji Nr 113/MON  
Ministra Obrony Narodowej  
z dnia 10 maja 2004 r. (poz. 51)

**Załącznik Nr 1**

### TERYTORIALNY ZASIĘG DZIAŁANIA DELEGATUR WOJSKOWEJ INSPEKCJI GOSPODARKI ENERGETYCZNEJ

1. Delegatura w Bydgoszczy obejmuje województwa:

- 1) kujawsko-pomorskie;
- 2) pomorskie;
- 3) zachodniopomorskie.

2. Delegatura w Krakowie obejmuje województwa:


- 1) małopolskie;
- 2) podkarpackie;
- 3) śląskie;
- 4) łódzkie;
- 5) świętokrzyskie.

3. Delegatura w Warszawie obejmuje województwa:

- 1) lubelskie;
- 2) mazowieckie;
- 3) podlaskie;
- 4) warmińsko-mazurskie.

4. Delegatura we Wrocławiu obejmuje województwa:

- 1) dolnośląskie;
- 2) lubuskie;
- 3) opolskie;
- 4) wielkopolskie.

	<p>MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ</p>  <p><b>UPOWAŻNIENIE</b></p> <p>NR . . . . .</p>
--	---

<p style="text-align: center;"><b>UPOWAŻNIENIE</b></p> <p>Upoważniam .....</p> <p>.....</p> <p>do kontroli przestrzegania przepisów ustawy Prawo energetyczne we wszystkich jednostkach organizacyjnych resortu obrony narodowej.</p> <p>Upoważnienie ważne do dnia 31 grudnia . . . . .r. za okazaniem dokumentu tożsamości</p> <p>..... seria ..... nr .....</p> <p style="text-align: center;">SEKRETARZ STANU – I ZASTĘPCA MINISTRA OBRONY NARODOWEJ</p> <p>mp</p>	<p style="text-align: center;">Ważność upoważnienia przedłużam na rok:</p> <p><input type="checkbox"/><input type="checkbox"/><input type="checkbox"/><input type="checkbox"/> dok. tożsamości .....</p> <p>seria .....nr .....</p> <p>mp. .... podpis Szefa WIGE</p> <p><input type="checkbox"/><input type="checkbox"/><input type="checkbox"/><input type="checkbox"/> dok. tożsamości .....</p> <p>seria .....nr .....</p> <p>mp. .... podpis Szefa WIGE</p> <p><input type="checkbox"/><input type="checkbox"/><input type="checkbox"/><input type="checkbox"/> dok. tożsamości .....</p> <p>seria .....nr .....</p> <p>mp. .... podpis Szefa WIGE</p>
--	---

ZATWIERDZAM  
D o w ó d c a

.....  
(stopień, imię, nazwisko, podpis, data)

WYKAZ STANOWISK PRACY  
na których wymagane jest posiadanie kwalifikacji w zakresie eksploatacji urządzeń,  
instalacji i sieci energetycznych

W.....  
(nazwa jednostki organizacyjnej)

Lp.	Nazwa stanowiska pracy	Rodzaj wymaganego świadectwa kwalifikacyjnego	Zakres wymagań kwalifikacyjnych
1	2	3	4

m.p.

Opracował

.....  
(miejscowość, data)

.....  
(stopień, imię, nazwisko i podpis)

**Załącznik Nr 4**

**RODZAJ URZĄDZEŃ TECHNIKI WOJSKOWEJ LUB UZBROJENIA,  
PRZY KTÓRYCH EKSPLOATACJI WYMAGANE JEST POSIADANIE ŚWIADECTWA KWALIFIKACYJNEGO**

**1. Sieci, urządzenia i instalacje energetyczne wytwarzające, przesyłające i zużywające energię elektryczną:**

Urządzenia techniki wojskowej lub uzbrojenia, o których mowa w załączniku Nr 1 Grupa 1 pkt 11 rozporządzenia, wskazanego w pkt 32 ppkt 2 decyzji:

- 1) polowe sieci, urządzenia i instalacje elektroenergetyczne o napięciu do 1 kV;
- 2) zespoły prądowórcze o mocy od 1 kW;
- 3) stacjonarne i polowe stacje akumulatorowe, urządzenia prostownicze i rozruchowe;
- 4) urządzenia elektroenergetyczne warsztatów naprawczych sprzętu wojskowego;
- 5) urządzenia radiolokacyjne;
- 6) urządzenia łączności;
- 7) urządzenia techniki rakietowej;
- 8) lotniskowe systemy elektroenergetyczne;
- 9) lotniskowe systemy elektroświatlne;
- 10) urządzenia elektrogazowe;
- 11) siłownie, urządzenia, systemy i instalacje ogólnokrętowe:

- a) okrętowe zespoły zasilania elektrycznego wraz z sieciami,
  - b) urządzenia elektryczne o napięciu do 1 kV;
- 12) okrętowe urządzenia demagnetyzacyjne.

**2. Urządzenia zużywające ciepło, paliwa stałe i płynne oraz przetwarzające i przesyłające ciepło:**

Urządzenia techniki wojskowej lub uzbrojenia, o których mowa w załączniku Nr 1 Grupa 2 pkt 11 rozporządzenia, wskazanego w pkt 32 ppkt 2 decyzji:

- 1) okrętowe kotły parowe wraz z instalacjami;
- 2) okrętowe instalacje energetyczne, w tym zbiorniki sprężonego powietrza wraz ze sprężarkami;
- 3) urządzenia łaźni polowych i pralni polowych w tym wytwornice pary i urządzenia grzejne;
- 4) polowe i okrętowe urządzenia wentylacyjne, klimatyzacyjne i chłodnicze;
- 5) autoklawy, sterylizatory ciśnieniowe, stacje tlenowe i innych sprężonych gazów;
- 6) urządzenia służby żywnościowej, w tym polowe i okrętowe kuchnie oraz piekarnie;
- 7) sprężarki i instalacje sprężonego powietrza.